

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Majandus- ja taristuminister
määrus
terviktekst
11.12.2023
Hetkel kehtiv
RT I, 08.12.2023, 3

Elutähtsa teenuse kirjeldus ja toimepidevuse nõuded elektriga varustamisel

Vastu võetud 28.06.2018 nr 37
[RT I, 03.07.2018, 20](#)
jõustumine 06.07.2018

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
22.06.2023	RT I, 05.07.2023, 7	08.07.2023
06.12.2023	RT I, 08.12.2023, 2	11.12.2023, osaliselt 01.04.2024

Määrus kehtestatakse [hädaolukorra seaduse](#) § 37 lõike 2 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määruses kehtestatakse nõuded hädaolukorra seaduse § 36 lõike 1¹ punktis 1 sätestatud elutähtsale teenusele ning teenuse kirjeldus.
[[RT I, 05.07.2023, 7](#)- jõust. 08.07.2023]

(2) Määruses sätestatakse elutähtsa teenuse taseme, valmisoleku ja teenuse katkestuse ennetamise nõuded. Samuti sätestatakse tingimused, mille puhul on tegemist elutähtsa teenuse ulatuslikust või raskete tagajärgedega katkestusest põhjustatud hädaolukorraga, ja nõuded elutähtsa teenuse põhitegevust toetavate teenuste sisseostmiseks teiselt ettevõttelt ning hädaolukorrast või selle ohust teavitamise korraldus.

§ 2. Elektriga varustamise kirjeldus

(1) Elektriga varustamine kui elutähtis teenus (edaspidi *elutähtis teenus*) on elektrienergiaga varustamise teenus elektrituruseaduse §-s 12 nimetatud tarbijatele (edaspidi *tarbija*) Eesti territooriumil, mida osutab elektrituruseaduse §-s 21¹ nimetatud elutähtsa teenuse osutaja (edaspidi ühiselt *elektriettevõtja*).

(2) Elutähtsa teenuse toimimiseks on vajalik elutähtsa teenuse osutaja poolt elektrienergia tootmine, põhivõrgu ja jaotusvõrgu toimimine ning ühenduste toimimine teiste riikide elektrivõrkudega.

§ 3. Elutähtsa teenuse taseme ja valmisoleku nõuded

(1) Põhivõrguettevõtja osutab teise elutähtsa teenuse katkestuse korral, muust elutähtsast teenusest põhjustatud hädaolukorras või muus sarnases olukorras elutähtsat teenust tasemel, mis kindlustab Eesti elektrisüsteemi kui terviku toimimise, et igal ajahetkel oleks tarbijatele tagatud elektrituruseaduse § 65 lõike 5 alusel kehtestatud määruse (edaspidi *võrguteenuste kvaliteedinõuete määrus*) nõuetele vastava kvaliteediga elektrivarustus.
[[RT I, 08.12.2023, 2](#)- jõust. 11.12.2023]

(2) Võrguettevõtja, kelle jaotusvõrguga on ühendatud üle 10 000 tarbija, tagab teise elutähtsa teenuse katkestuse korral, hädaolukorras või muus sarnases olukorras:
[[RT I, 08.12.2023, 2](#)- jõust. 11.12.2023]

- võrguteenuse enda tegevuspiirkonnas võrguteenuste kvaliteedinõuete määrusele vastava kvaliteediga elektri edastamise ja turuosalise elektripaigaldise liitumispunkti toomise töökindla elektrivõrgu kaudu;
- elutähtsa teenuse tasemel, mis vastab elektrituruseaduse § 42 lõike 2 alusel kehtestatud määrusele;
- vähemalt elutähtsa teenuse osutamisele kehtestatud minimaalsete nõuete täitmise vastavalt hädaolukorra seaduse § 39 lõikes 1 nimetatud toimepidevuse plaanile.

(3) Tootja, kelle elektri jaama netovõimsus on suurem kui 200 MW ning liinivaldaja, kelle riigipiiri ületava elektriliini ülekandevõimsus on suurem kui 100 MW, tagab teise elutähtsa teenuse katkestuse korral, hädaolukorras või muus sarnases olukorras oma teenuse osutamise vastavalt elektrituruseaduses sätestatule. [RT I, 08.12.2023, 2- jõust. 11.12.2023]

§ 4. Elutähtsa teenuse katkestuse ennetuse nõuded

(1) Elektriettevõtja arvestab elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamiseks ja katkestuse ennetamiseks hädaolukorra seaduse § 39 lõikes 1 nimetatud toimepidevuse riskianalüüsi ja plaani koostamisel järgmiste ohtudega:

- 1) telefoni-, mobiiltelefoni- ja andmesideteenuse katkestus;
- 2) infosüsteemi küberrünnak;
- 3) olulise töötaja puudumine;
- 4) rasked ilmastikutingimused;
- 5) teenuse osutamiseks olulise objekti füüsiline rünne;
- 6) tulekahju;
- 7) pommiähvardus;
- 8) teenuse osutamiseks olulise ehitise, seadme ja infosüsteemi rike;
- 9) küttematerjali, seadme ja muu olulise vahendi tarne katkestus;
- 10) muu asjakohane oht.

(2) Elektriettevõtja peab elutähtsa teenuse tagamiseks vähemalt:

- 1) omama telefoni- ja mobiiltelefoniteenuse katkestuse puhul alternatiivseid sidepidamise lahendusi;
- 2) tagama ööpäev läbi elutähtsa teenuse toimimiseks vajaliku personali ja alltöövõtjate olemasolu ning nende kättesaadavuse elutähtsa teenuse tagamisega seotud ülesannete täitmiseks;
- 3) regulaarselt analüüsima ja hindama küberohte ning rakendama maandavaid turvameetmeid vastavalt küberturvalisuse seaduses sätestatule.

[RT I, 08.12.2023, 2- jõust. 11.12.2023]

(3) Põhivõrguettevõtja tagab lisaks lõigetes 1 ja 2 kehtestatud nõuetele:

- 1) elektrienergia reservvõimsuse kasutuselevõtmise ulatuses, mis tagab Eesti elektrisüsteemi võimsusbilansi tasakaalu;
- 2) Eesti elektrisüsteemi kui terviku toimimise elektri- ja sidekatkestuse olukorras.

[RT I, 08.12.2023, 2- jõust. 11.12.2023]

§ 5. Elutähtsa teenuse katkestuse lubatud aeg

Elektriettevõtja lähtub võrguteenuste kvaliteedinõuete määruse §-des 4, 4¹, 5 ja 6 kehtestatud elutähtsa teenuse katkestuse lubatud ajast.

§ 6. Elutähtsa teenuse taastamise ja piiramise korraldus

[RT I, 08.12.2023, 2- jõust. 11.12.2023]

(1) Elektriettevõtja lähtub elutähtsa teenuse taastamisel toimepidevuse plaanis esitatud teenuse taastamise prioriteetidest, arvestades võimalusel järgmisega:

- 1) esimesena taastatakse teenus objektidel, kus teenuse katkestusega kaasneb vahetu oht inimestele;
- 2) teiseks taastatakse teenus objektidel, mis tagavad elutähtsa teenuse või on seotud riigikaitse tagamiseks vajalike objektide toimepidevusega.

[RT I, 08.12.2023, 2- jõust. 11.12.2023]

(2) Elektriettevõtja piirab vajaduse tekkimisel elutähtsat teenust kõige viimasena nendel objektidel, kus teenuse katkestusega kaasneb vahetu oht inimestele ning jätab võimalusel piiramata teenuse objektidel, mis tagavad elutähtsa teenuse või riigikaitse tagamisega seotud objektide toimepidevuse.

[RT I, 08.12.2023, 2- jõust. 11.12.2023]

§ 7. Elutähtsa teenuse osutamist toetavate teenuste sisseostmise nõuded

(1) Elektriettevõtja lähtub elutähtsa teenuse osutamist toetavate teenuste sisseostmisel lepingupartneri võimest osutada teenust hädaolukorras ja teise elutähtsa teenuse katkestuse korral.

(2) Elektriettevõtja tagab, et lepingupartner järgib hädaolukorra seaduse § 41 lõike 1 alusel kehtestatud infosüsteemide ja nendega seotud infovara turvameetmeid.

(3) Võrguettevõtjal, kelle jaotusvõrguga on ühendatud üle 10 000 tarbija, peab olema endal juhtimiskeskus.

[RT I, 08.12.2023, 2- jõust. 01.04.2024]

§ 8. Elutähtsa teenuse katkestusest põhjustatud hädaolukord

(1) Elutähtsa teenuse ulatusliku või raskete tagajärgedega hädaolukorraga on tegemist juhul, kui põhivõrguettevõtja elektrivõrgus leiab aset järgnev olukord:

- 1) elektri on vähemalt 5000 lõpptarbija tarbimiskohta rohkem kui 12 tunniks;
- 2) elektrit on kuni 5000 lõpptarbija tarbimiskohta rohkem kui 24 tunniks;

3) elektrita on vähemalt 10 000 lõpptarbija tarbimiskohta rohkem kui 2 tunniks;
4) süsteemi toimimisele eksisteerib reaalne oht või aset leiavad laiaulatuslikud rikked, mille täpsemad tehnilised kriteeriumid on käsitletud käesoleva määruse lisa 1¹.

(2) Elutähtsa teenuse ulatuslik või raskete tagajärgedega hädaolukorraga on tegemist ka juhul kui võrguettevõtja, kelle jaotusvõrguga on ühendatud üle 10 000 tarbija, elektrivõrgus on:

- 1) elektrita vähemalt 5000 lõpptarbija tarbimiskohta rohkem kui 24 tunniks;
- 2) elektrita vähemalt 1000 lõpptarbija tarbimiskohta rohkem kui 72 tunniks.

[RT I, 08.12.2023, 2- jõust. 11.12.2023]

§ 9. Hädaolukorrast või selle ohust teavitamise korraldus

(1) Elutähtsa teenuse osutaja teavitab teenusekatkestusest, teenusekatkestusest põhjustatud hädaolukorrast või selle ohust viivitamata Kliimaministeeriumit e-postiaadressil spoc@kliimaministeerium.ee.

[RT I, 08.12.2023, 2- jõust. 11.12.2023]

(2) Lõikes 1 kirjeldatud teavitus sisaldab vähemalt järgmist teavet:

- 1) katkestuse toimumise aeg ja kestus või oht selle tekkeks;
[RT I, 08.12.2023, 2- jõust. 11.12.2023]
- 2) katkestuse tegelik või oletatav põhjus ja hetkeolukorra kirjeldus;
- 3) teenuse taastamiseks või teenuse katkestuse mõju vähendamiseks rakendatud ja rakendatavad meetmed;
- 4) esialgsed andmed väljalülitunud tarbimismahu ja tarbimiskohtade arvu kohta;
[RT I, 08.12.2023, 2- jõust. 11.12.2023]
- 5) esialgsed andmed prognoositava mõju kohta teiste elutähtsate teenuste toimepidevusele;
- 6) vajadusel esialgsed andmed prognoositava mõju kohta keskkonnale.

(3) Kliimaministeerium teavitab viivitamatult avalikkust hädaolukorrast või selle ohust meediakanalite kaudu vastavalt kliimaministri käskkirjaga välja antud kriisikommunikatsiooni plaanile.

[RT I, 05.07.2023, 7- jõust. 08.07.2023]

§ 10. Rakendussäte

Paragrahvi 4 lõike 3 punktis 2 sätestatud kohustus tuleb täita hiljemalt 2022. aasta 1. jaanuariks.

Lisa 1 Tehnilised kriteeriumid [¹ Avaliku teabe seaduse § 35 lõike 1 punkti 6¹ alusel on määruse lisa 1 tunnistatud asutusesiseseks kasutamiseks. Juurdepääsu võimaldamine toimub avaliku teabe seaduses sätestatud korras ja alustel.]

[RT I, 08.12.2023, 2- jõust. 11.12.2023]